

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

De Directeur der Maatschappij van Landeigenaren en vastbepaalde Meijers in de Provincie Groningen, solidair verbonden voor de zekerheid der door haar uit te geven Pandbrieven, maakt bekend, dat de Directie dezer Maatschappij op November aanstaande eenige Gelden, door Zijne Majesteit, bij Hoogstedszels besluit van den 17 Mei 1834, no. 19, gunstig verleend, beschikbaar heeft tot het uitdoen van voorschotten aan de zoodanigen, welke dezelve mogten behoeven en in staat zijn, om daarvoor derzelver landelijke bezittingen, overeenkomstig de voorschriften der Maatschappij, te verbinden.

En wordt overzulk een ieder, die zich in het gemeld geval mogt bevinden en genegen is, om, door het ontvangen van een voorschot, Deelnemer der Maatschappij te worden, opgeroepen, om zich, in den loop dezer maand, en uiterlijk op Dingsdag, den 4, of Vrijdag, den 7 Augustus aanstaande, des middags te 12 uren, aan te melden bij den Heer J. H. M. Hora Sicema, Secretaris en Ontvanger der Directie, wonende in de Heerestraat, te Groningen, roode letter F, no. 335; bij wien de vereischte inlichtingen kunnen worden verkregen ten aanzien van de door de belanghebbenden in te leveren Stukken en het te deponeren Taxatiegeld.

GRONINGEN
den 9 Julij 1835.

De Directeur voornoemd:
RENGERS.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 22 Julij.

Men heeft reeds de berekening gemaakt, dat de kosten van de groote manoeuvres te Kalisch aan Pruisen zullen te staan komen op tusschen de 7 en 800,000 daalders; daar Rusland de voeding voor de Pruisische troepen, zoodra deze het Russische gebied betreden, zoo rijkelijk gesteld heeft, heeft men van onzen kant ten opzichte der van Dantzig over het Pruisische gebied passerende Russische troepen niet minder kunnen doen, en toegekend aan elken staf-officier daags 6 flesschen wijn en 4 couverts, aan de mindere officieren 2 fl. wijn, aan de onder-officieren en gemeenen 1 pond vleesch, 2 ponden brood, 1 pond groente, een vierde van een quart brandewijn en eene flesch zwaar bier. Deze voeding, ongerekend het kwartier, bewasschen, enz. bedraagt vijf- à zesmaal het in Pruisen gewone. Voor Rusland begroot men de kosten op 5 millioenen daalders. — Het vervoer per as tot Kalisch van de bagaadje der te Dantzig gewacht wordende Russische troepen, ongeveer 2800 centenaars bedragende, is voor 15,000 daalders aangenomen; er zullen 100 wagens voor benodigd zijn.

FRANKFORT den 24 Julij.

Onlangs, dus schrijft men uit Berlijn, zijn in het Oost-Pruisische dorp Grosschönau de kerk en 4 woonhuizen afgebrand, en zulks door toedoen van een ooijselaar; deze had namelijk, terwijl men op het land met linnen bleeken bezig was, waarbij, ter bereiding van de loog, vuur was aangelegd, eenige gloeiende stroohalmen naar zijn nest gevoerd, waardoor hetzelfde vlam vatte; de brand deelde zich spoedig aan het huis en de andere woningen mede en werd niet eer bedwongen, dan nadat bovengenoemde gebouwen in de asch lagen.

De Groot-hertog van Baden heeft een bevelschrift uitgevaardigd, waarbij het vroeger gedaan verbod tegen het verhuizen van handwerkslieden naar Zwitserland wordt ingetrokken, in het vertrouwen, dat aldaar voortaan de vereischte waakzaamheid tegen ongeoorloofde vereenigingen van vreemdelingen zal worden in acht genomen.

Brieven uit Bern, van den 20sten, bevestigen het berigt, dat in de nabijheid van Lucern weder eene bijeenkomst van revolutionairen zou hebben moeten gehouden worden, maar dat dezelve door de overheid belet was. Men voegt er bij, dat de Oostenrijksche gezant, onderrigt zijnde van hetgene er gaande was, zich terstond bij het eedgenootschappelijke bewind beklagd heeft, maar tevreden gesteld is door de verzekering, dat een streng onderzoek naar het gebeurde zoude plaats hebben. Er waren dan ook reeds verscheidene woelige handwerkslieden uit Lucern weggezonden.

Men schrijft uit Berlijn als volgt: De vesting Posen, welke op eene geheel nieuwe wijze wordt herbouwd, zal, wanneer zij gereed is, een pronkstuk van hedendaagschen bouwtrant zijn. Van de daartoe bestemde 21 millioenen thalers zijn reeds 8 millioenen besteed en is het eerste fort voltooid; alle vertrekken en onderaardsche verblijfsplaatsen zijn niet, zoo als bij vroegeren aanleg van vestingwerken, bekrompen en somber, maar ruim, luchtig, ja elegant. In iedere kamer slapen 10 militairen en 4 in den gang voor de deur; des morgens worden de ijzeren bedsteden bij tweeën op elkander gezet, zoodat 14 man in elk vertrek behoorlijke ruimte vinden. Iedere compagnie heeft hare kleedkamer gelijkvloers, en zelfs ontbreekt het niet aan plaats van verlichting en uitspanning. Het gansche reusachtige werk wordt door met heete lucht gevulde buizen verwarmd. Overeenkomstig de gemaakte teekening, zal de geheele aanleg bestaan uit vier forten, gelijk aan het reeds voltooide, en binnen den tijd van vier jaren gereed wezen. Ten einde den benodigden steen gemakkelijker aan te voeren, heeft men tot aan de steenbakkerij aan de Warta eenen spoorweg aangelegd.

Den 7 dezer is te Nippen, distrikt Breslau, de bliksem op eenen schapenstal neêrgeschoten, waardoor dezelve in brand geraakte en niet minder dan 780 daardir bijzich bevindende schapen in de vlammen zijn omgekomen.

Van den 25sten. De jongste berigten uit Konstantinopel, die tot het begin dezer maand Julij loopen, spreken van een zonderling gerucht, hetwelk zelfs in Pera, dat is onder de Europeesche diplomaten en verdere Franken, eenig geloof schijnt te vinden. Men zegt namelijk, dat, onder bemiddeling van Engeland, Frankrijk en Rusland, de eilanden Kandia, Scio en Samos aan het koninkrijk Griekenland afgestaan zullen worden, waartegen de Onder-koning van Egypte Mehemed-Ali geheel Syrië weder aan de Porte afstaan en vervolgens ontnemen zoude.

Uit aanmerking hiervan, zoude voorts aan den Onder-koning zijne nog achterstallige schatting kwijtscholden worden. Wanneer men bedenkt, dat Syrië, in de tegenwoordige omstandigheden, voor Mehemed-Ali een last geworden is, zoo schijnt het niet buiten de grenzen der waarschijnlijkheid te liggen, dat hij aan deze voorstellen gehoor geve. Overigens verneemt men, dat de firman van den Sultan, verlof inhoudende tot het voortzetten der expeditie op den Eupiraat, thans uitgevaardigd en aan lord Ponsonby, gelijk ook aan Mehemed-Ali, geworden is.

Ons Fransch Journal behelst reeds in meer dan één nummer een artikel, gerigt tegen hetgene het ministeriële Journal des Débats nu laatstelijk over Turkije en deszelfs tegenwoordige betrekking tot Rusland gezegd had; heden leest men in dat artikel, onder anderen, hetgene volgt:

„Er bestaat geen onafhankelijk Turkije meer! roept het Journal des Débats. Dat aloude rijk, hetwelk Europa in evenwigt hield, is nog slechts een werktuig der Russische staatkunde. Het leeft slechts, om Ruslands dienaar te zijn, en die ondergeschiktheid is misschien gevaarlijker nog, dan eene werkelijke vereeniging.”

„Ijfel woorden-gerinkel. Staatkunde van klinkende zinsneden, die alle verbonden ter wereld zouden sloopen, onder voorwendsel der ondergeschiktheid van de eene mogendheid aan de andere; want nimmer zijn twee staten, die zich verbinden, volkomen gelijk in krachten, invloed en ligging.

„Schrijft de zinsnede der Débats neder, maar verandert er slechts twee woorden, de namen van twee natien in; en gij zult zien, hoe dat blad zijne meening zal intrekken en vinden zal, dat zijne eigene drangredenen geene kracht hebben. Om u er van te overtuigen, leest zijne phrasen aldus:

„Er bestaat geen onafhankelijk België meer! Dat rijk, hetwelk Europa in evenwigt hield, is nog slechts een werktuig der Fransche staatkunde. Het leeft slechts, om Frankrijks dienaar te zijn, en die ondergeschiktheid is misschien gevaarlijker nog, dan eene werkelijke vereeniging.”

— Te Smirna had men in de eerste helft dezes jaars eenen geruimen tijd lang van eene zeeroover-bende hooren spreken, die de wateren omstreeks A-

dramyti onveilig maakte. Den 16 Mei werd, in de haven van Aiwalî, een dier zeeroovers op eene met wapenen, buskruid, patronen en kogels beladen boot gevangen genomen en door stokslagen op de voetzolen gedwongen, de namen zijner medepligtigen te openbaren. Hij bood zich nu aan, om aan eenen togt tegen hen deel te nemen, en werkelijk slaagde men, door twee gewapende booten met 16 man prijs te maken. Velen erkenden, dat zij zeeroof gedreven en, onder anderen, dat zij de manschap van een met olie geladen schip uit Scio vermoord hadden; ook gaven zij nog meerdere deelgenooten aan en verklaarden, dat eene derde nog grootere boot met twee stukken kanon en 20 man op de hoogte van Mytilene kruiste. Zij zijn naar Konstantinopel gezonden geworden, om aldaar het loon hunner misdaden te ontvangen. Drie Grieken uit Hydra, Spezzia en Smirna zijn door bemiddeling van den Griekschen consul gevat. Een groot getal inwoners uit de wijk Keratro-Chore is in hechtenis genomen, omdat men in derzelver huizen goederen gevonden had, welke bewezen, dat dezelve gewoonlijk door de zeeroovers bezocht werden. In een dier huizen vond men de rekenings-boeken der benden. De te Smirna gevatte personen worden ook door de Grieksche regering vervolgd, als schuldig aan eenen te Spezzia tegen het leven van Koning Otto gesmeden aanslag.

— De tijdingen, welke men over Triëst uit Scutari ontvangt, gaan tot den 25 Junij. Den 14 dier maand was er weder een zeer heet gevecht tusschen de troepen in de citadel en de Turksche bewoners der stad, doch zonder beslissende uitkomst, voorgevallen. Van den kant der opstandelingen moeten hierdoor 700 en van dien der troepen 200 man deels gesneuveld, deels gekwetst zijn. Sedert dien tijd heeft nu ook dat gedeelte der stad, hetwelk zich, wegens deszelfs geringen afstand van het kasteel en het daarzijn van den bazar, onzijdig gehouden en den pacha zelfs levensmiddelen verschaft of andere ondersteuning toegebracht had, openlijk aandeel aan den opstand genomen, waardoor de toestand van den pacha veel haagheleker geworden is. Wel is waar heeft hij de vroeger door dit gedeelte der inwoners geleverde gijzelaars in de gevangenis doen werpen en met den dood bedreigd, ook tien hunner huizen over hoop doen schieten; doch hierdoor heeft hij niets gewonnen, maar in tegendeel die inwoners, welke grootendeels van beroep leerlooijers zijn, nog meer verbitterd. De Rumely Wallessi had in de laatste dagen parlementairen afgezonden, die, in de nabijheid der stad aangekomen zijnde, hadden doen vorderen, dat men gevolmagtigden aan hen zou afvaardigen, om wegens een vergelijk in onderhandeling te treden. Aan dat verlangen werd voldaan, maar de uitkomst der onderhandeling is nog niet bekend. Men zegt, dat van den kant der inwoners, als grondslag der onderhandeling, bedongen geworden is, dat Hafiz-pacha terug geroepen zou worden, waarbij zij tevens den wensch moeten te kennen gegeven hebben, dat de vorige stedehouder Mustafa-pacha weder tot gouverneur van Scutari benoemd en aan het pachalik deszelfs oude regten en vrijheden terug gegeven mogten worden, in welk geval men terstond de wapenen wilde nederleggen. — De bazar zoude reeds lang door de insurgenten stormenderhand bemagtigd hebben kunnen worden, doch daar zij vermoeden, dat deze marktplaats reeds gedeeltelijk door de troepen der regering geplunderd is, en in dit geval op schadevergoeding van den kant der Porte rekenen, is de aanval achtergebleven; men wil den pacha geen voorwendsel geven, om de plundering van den bazar aan de inwoners zelfen te last te leggen en daardoor hunne aanspraak op vergoeding te verzwakken.

Van den 26sten. De laatste berigten uit het Oosten bevelzen, dat Mehemed-Ali voornemens was, tegen de helft van Junij weder naar Alexandrië terug te keeren, en het tot een der eerste voorwerpen zijner zorgen maken zoude, middelen te heramen, om die grootendeels ontvolkte stad weder uit haren kwijnenden toestand op te heffen. In Arabië zouden de Egyptenaars op nieuw eenige verliezen hebben geleden en bij het leger de grootste ontevredenheid heerschen, waarom dan ook de tegenwoordige bevelhebber Achmed-pacha terug geroepen en door Churched-bey vervangen zou worden.

Volgens deze berigten, had Mehemed-Ali weder verscheidene Turken tot pacha's benoemd.

— Men verneemt nader, dat niet Z. M. de Koning der Nederlanden, maar Z. K. H. de Prins van Oranje te Kalisch zal komen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 25 Julij.

In de zitting van het Gemeentehuis van Donderdag avond werden de verdaagde debatten over de Iersche kerkbill voortgezet, en na eenige discussie ging het Huis over tot het stemmen over de motie van sir Robert Peel, strekkende, om de bill in twee deelen te splitsen. Dezelve werd verworpen met eene meerderheid van 37 stemmen.

De zitting van gisteren avond was onbeduidend. Op eene vraag van den heer Low Hodges, welke de oogmerken van het Gouvernement ten opzichte der tienden waren, antwoordde lord John Russell, dat hij, met den aanvang der eerstvolgende zitting, van wege het ministerie, betreffende de tienden in Engeland, eene bill zoude voordragen.

— Van Portsmouth wordt gemeld, dat aan elk der 450 man van het Britsche legioen, hetwelk, onder aanvoering van den majoor Ellis, in den Royal Tar is ingescheept, vóór hun vertrek 2 p. st. zijn uitbetaald. Zij zijn allen goedsmoeds en schijnen wel voldaan over de wijze, op welke zij behandeld worden. Als weer en wind blijven dienen zoo als in dit oogenblik, mogen zij, zegt de briefschijver, verwachten met het begin der aanstaande week in St. Sebastian te zijn. De majoor Hicks, die den majoor Ellis in het depôt-kommando opgevolgd is, zal naar dezelfde bestemming afgaan, zoodra hij de overige manschap tot gezegd legioen zal voltallig hebben.

— De Morning-Chronicle berigt ons, dat de Paus opgehouden heeft jaarlijks aan Don Miguel de 300 p. st. te betalen, welke hij hem verschuldigd was van de door de overige Mogendheden ter zijner beschikking gestelde gelden. Don Miguel mist ook de 16,000 p. st., die hem jaarlijks moesten toekomen, ten gevolge van het traktaat des viervoudigen verbonds, in geval dat hij zich zou onthouden van alle staatkundige handelingen. De herroeping zijner akte van abdicatie is beschouwd als ontbindende de door de Mogendheden aangegane belofte.

— Een brief van New-York, dd. 1 Julij, tot den Morning-Herald gerigt, behelst het volgende:

De heer Livingston is te Washington aangekomen, waar hij regt hartelijk ontvangen is. Nadat hij bij den President zijn rapport had uitgebragt, heeft de raad zich vereenigd, waarschijnlijk om over de kwestie van schadeloosstelling te beraadslagen. Eerlang hopen wij te vernemen, tot welk besluit ons bestuur in dit opzigt gekomen is. Het algemeene gevoelen is, dat de door Frankrijk verzochte verklaringen geene vredebreuk zullen ten gevolge hebben; er heerscht ten minste onder de verschillende volksklassen een blijkbaar verlangen tot instandhouding der goede gezindheid tusschen de beide landen. De handelsgeest alleen zou ter voorkoming van vijandelijkheden voldoende zijn, en men gelooft, dat de moeilijkheden, die eene bepaalde schikking nog kunnen verhinderen, zullen worden opgeheven. Wat de bemiddeling van den generaal Bernard betreft, jegens wien men alhier eene bijzondere achting koestert en die met het grootste verlangen uit Frankrijk terug verwacht wordt, had men op een paar President ontvallene woorden eenige verwachting opgevat; doch de verzekeringen van den secretaris der marine, Dickinson, hebben deze bezorgdheid uit den weg geruimd; de neiging des Kabinetts is niet de eenige geschikte reden, om alle denkbeelden van botsing te doen verdwijnen, er is nog eene andere opmerking van het grootste gewigt.

De gevolgen van eenen oorlog met Frankrijk zouden het mislukken veroorzaken der verkiezing van den heer van Buren. De rampen, die daaruit konden voortvloeijen, zouden worden toegeschreven aan de aanhangers van het Gouvernement, hetwelk impopulair zoude worden. Alles kondigt overigens aan, dat de worsteling tusschen de heeren van Buren en Webster hevig zal zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS den 24 Julij.

Verscheidene dagbladen hadden aangekondigd, dat eene Koninklijke garde brinnen koft zoude worden opgericht, en dat reeds eenige manschappen te dien einde naar Versailles gezonden waren. De *Moniteur* meldt, dat deze kavaleristen bestemd zijn tot het versterken der gendarmerie voor de koloniën.

Het Koninklijk gezin verlaat aanstaanden Zaterdag Neuilly en zal tot aan de Jundagen het kasteel der Tuileries betrekken.

Volgens het thans verschenen programma der Julijfeesten, hetwelk gisteren door den heer *Tiers* onderteekend is en, wat den vorm en inhoud betreft, zeer veel naar de vorigen gelijkt, zal den 27sten de plegtigheid eenen aanvang nemen met lijdiensten en katechismen; den 28sten revue der nationale garde en het garnizoen, te 9 uren; den 29sten gratis toneelvoorstellingen; steekspelen; spelen in de Champs-Élysées; groote verlichting van het stadhuis en het plein de la Concorde, beide op eene geheel nieuwe wijze ingerigt; kunstvuurwerk aan den ingang der Champs-Élysées en aan de barrière du Trône, alles vergezeld van de gebruikelijke artillerie-salvo's.

Het aantal rijtuigen, dat tegenwoordig te Parijs het publiek deszelfs diensten aanbiedt, is 256, te weten: 54 omnibussen; 26 Dames-blanches; 20 tricycles; 48 favorites; 22 orleanaises; 14 diligences; 24 bearnaises; 18 citadines; 18 parisiennes; 6 ecossaises; 6 batignollaises.

Men berekent op 11 miljoenen francs de door deze rijtuigen gedurende 1834 gedaane recette.

De Spaansche gezant, hertog de *Frias*, heeft, namens de Koningin zijne meesters, den kolonel baron *Suarce* last gegeven, om twee bataljons Spaansche jagers op te rigten, en daartoe de noodige gelden ter zijner beschikking gesteld. Dadelijk is daarop de werving begonnen en een gedeelte der cadres reeds samengesteld.

Die bataljons moeten elk bestaan uit zes kompagnien, eene van granadiers en eene van voltigeurs. De center-kompagnien zullen elk 75 en de beide anderen elk 100 man sterk zijn.

De rekruten zullen op de grenzen te Pau gekleed worden, verwaarts de leveranties van Parijs de kleeding- en equipmentsstukken moeten zenden en waar zij ook hunne wapenen zullen bekomen. De baron *Suarce* is als kolonel in Spaansche dienst aangesteld en draagt de officieren voor het korps aan den hertog de *Frias* voor. De meeste der aan te nemen militairen zullen gekozen worden onder die, welke den veldtogt in Portugal gemaakt hebben, en bij voerkeur uit degenen, die bij de expeditie der Algarves onder den hertog de *Terceira* hebben gediend. Het korps krijgt eerst in Spanje een vaandel en zal geheel afgezonderd blijven van het vreemden-legioen.

Van den 25sten. Meer dan tweeduizend menschen arbeiden in de Champs-Élysées aan het oprigten van lusthuisjes, danshuizen, speelbanken, winkeldramen, enz., enz. De theaters, orkesten en de versieringstoestellen voor de illuminatiën zijn genoegzaam voltooid. Het stadhuis is rondom bemanteld door een prachtig schijn-paleis, hetwelk door eene gasverlichting zal worden opge-luisterd.

De dienstnemingen voor Spanje hebben eindelijk eenen aanvang genomen. Zij geschieden niet bij het ministerie van oorlog, en evenmin bij het gezantschap van Spanje, maar doodeenvoudig in de straat Jeannison in een *hôtel-garni*. De eenige formaliteit bestaat in het opschrijven van den naam en de woonplaats dergenen, die zich komen aanbieden, zonder dat men zelfs hen eene verbintenis doet onderteekenen. Het vertrek der eerste kompagnie zal waarschijnlijk heden plaats hebben. Overigens schijnt het Gouvernement aan gezegde dienstnemingen te willen vreemd blijven, en de gezagvoerders, die geraadpleegd worden over het vertrouwen, hetwelk in de eerlijkheid en op de beloften der werfers te stellen is, weigeren zich deswege te verklaren. (O. C.)

Het vreemden-legioen zal niet onthouden worden. Er zullen slechts paspoorten worden uitgereikt aan zoodanigen der manschap, als in Spaansche dienst zullen willen overgaan.

Brieven van Saragossa, loopende tot den 11 dezer maand, berigten hetgeen volgt:

De officieren van drie bataljons urbanos, der infanterie en kavallerie hebben eene bijeenkomst gehouden en, na eene lange beraadslaging nopens de middelen tot handhaving der algemeene rust, in welk geval ook, besloten een adres bij H. M. in te dienen, houdende vijf voorstellen, welke moeten aangenomen worden, alvorens zij zich verbinden tot het bewaren der openbare rust, namelijk: 1) de opheffing van alle kloosters van Saragossa; 2) dat de commissie tot het vervaardigen eener wet nopens de vrijheid der drukpers worde aangezocht, hare werkzaamheden zoo veel mogelijk te bespoedigen; 3) zij zulke hetzelfde geval met de commissie voor de geestelijkheid; 4) het afzetten van alle ambtenaren, die niet naar het tegenwoordig stelsel van zaken handelen; 5) de noodzakelijkheid van met de oproerlingen tot eenig einde te geraken. Zoo de urbanos mobiel verklaard wierden, zouden de officieren niets anders verlangen, dan de beschikking der manschappen.

Bijaldien het Gouvernement deze voorstellen aanneemt, verbinden zich de officieren der urbanos tot de handhaving der openbare rust, zelfs ten koste van hun leven.

Men verzekert, dat twee andere adressen bij H. M. zijn ingediend, als een, onderteekend door de serjanten en korporale der urbanos, aandringende op het afkanten van zekere ambtenaren; het ander van het stedelijk bestuur, hetwelk in denzelfden geest is opgesteld, als dat der officieren der urbanos, doch sprekende als eigenaren en grondbezitters.

In den avond van den 10den II. is de luitenant op nonactiviteit D. J. *Misquita* gearrest. Hij was tot die straf veroordeeld, wegens medeplichtigheid in den opstand, bewerkt ter gunste van Don Carlos; sedert den 5 Mei had hij zich verborgen gehouden onder den naam van *Vincent Querol*.

Brieven uit het Carlistische hoofdkwartier, tot den 10den loopende, geven enige bijzonderheden op nopens het gevecht van den 16den, dat vrij ernstig moet geweest zijn; de beide legers hebben zich niet voor den nacht van elkander verwijderd en nadat alle krijgsvorraad was uitgeput. De berigten, langs dezen weg ons toegekomen, zijn, zoo als men ligt bevroeden kan, alles behalve gelijkloeiend met den telegraaf. Uit de dagelijks door *Cordova* aan den generaal *Hariso* gerigte rapporten ontleent men de hoofdpunten der telegrafische, van Bayonne over te brengen mededeelingen, hetgene dezelve noodwendig enige partijdigheid doet aannemen. De eenige wijze, waarop men de waarheid kan te weten komen, is het vergelijken van de verschillende lezingen der beide partijen. *Moreno* voerde dien dag de Carlisten in het gevecht aan; hij is noch gedood, noch zelfs gewond, gelijk men gezegd had; overigens weten wij niet, of de dood van *Moreno* voor de Carlisten als een ongeluk mag beschouwd worden; men zegt immers, dat dit opperhoofd den door hem bekleeden post niet kan vervullen, en het Don Carlos tot groot voordeel zoude zijn, zoo hij dezen door eenen meer ervaren bevelhebber konde doen vervangen. Het schijnt even min waar te zijn, dat *Villaréal* gewond is, gelijk de telegraaf gemeld had, doch *Sagastibela* was zulks hevig. Nog heeft de telegraaf gemeld, dat drie Carlistische bataljons van Kastilië naar de Christinos waren overgelopen; des anderendaags gewaagde hij slechts van een enkel bataljon; maar zie hier, hoe de Carlisten berigt geven van deze onnaauwkeurige tijding. Twee kompagnien der Christinos gaven bij den berg Mendorra voor, zich aan den vijand te willen overgeven en verzochten sulks door het zwaaijen met eenen witten doek; de Carlisten, hierdoor verleid, werden van zeer nabij door een hevige geweervuur van dit detachement aangevallen, waarop van hunnentwege onmiddellijk eene charge gemaakt en hetzelfde voorts door het 5de bataljon van Aragón achtervolgd werd.

De Carlistische brieven zeggen, dat van weêrzijs de verliezen groot waren en de overwinning onbeslist gebleven is. Het gevecht van dezen dag bewijst overigens genoegzaam, dat de burgeroorlog deszelfs ontknooping nabij is, en de beide partijen meer en meer ten strijde geoeft worden. (Messager.)

De geheele bevolking van Parijs stroomt tegenwoordig naar het Circus *Olympique*, om eene nieuwe wondervertooning te aanschouwen, namelijk eenen olifant, *Kissai* genaamd, die op de gespannen koord verbazing wekkende dansen uitvoert.

Uit Straatsburg wordt het volgende gemeld: Bij het laatste onweder heeft de bliksem aan de torenspits onzer schoone domkerk groote verwoestingen aangerigt.

Het spat heeft de bliksem de kroon der torenspits getroffen, van welke hij verscheidene deelen verbrokkeld heeft afgeslagen; van daar is hij geschoten op het noordwestelijk flanktorentje der spits. Een der pilaren van dit torentje is schier geheel en al verbrijzeld; een gevaarlijk groot steenfragment is er van afgeworpen en laat nog slechts eenige duinen dikte over, om eenen der wanden van het torentje te stuiten. Ware de slag iets heviger geweest, zoude het torentje hebben moeten instorten, en het is vreeselijk te zien, hoe weinig het gespaard heeft, of dit ongeluk hadde zich verwezenlijkt. Verscheidene der kleine kolommen, die de buitenmuren van het torentje versieren, zijn insgelijks verbrijzeld. Aan het zuidoostelijk flanktorentje bespeurt men op onderscheidene plaat-

sen meer of minder groote stukken steen afgesplinterd, en het lood, dat soldeersel der steenen heeft gediend, is op de plaatsen versmolten; de bliksem zijnen weg vervolgd, langs de groote klok afschiet, welke hij niet heeft beschadigd, en voorts tegen den wijzer van het uurwerk slaande, dien hij verbrijzeld heeft, en waarna hij onder het gewel het plat is doorgeschoten. Op zijnen weg heeft hij een der groote steenen, die op het plat nabij de naar het uurwerk leidende deur geplaatst zijn, in de eerste boven geworpen en een ander dergelijk blad van een geret. Op onderscheidene plaatsen heeft de bliksem de hardsteenen der bevoering van plat opgeligt, en, van daar weder uitgeslagen zijnde, een vrij aanmerkelijk deelte van den kleinen zuilengang aan de oostzijde op het orgelverhemelte groefd, en dien op verscheidene punten versplinterd. Alstoen is de elektrische vloeistof afgedaald op het lager gedeelte van het kerkdak aan de noordzijde, en daar door een der lichtkroon-gaten van de tweede dwarsbalkenrij binnen in de doorgedrongen; de bliksem heeft eene vrij diepe vore achtergelaten op de vlak onder lichtkroonopening gelezene zerk, alwaar dan ook het spoor der bliksemflits verloren gegaan. De knal der uitbarsting is zoo hevig geweest, dat er grofpuinbrokken tot in de straat des *Orfèvres* zijn uitgeworpen.

Van den 26sten. De pleidooijen, betreffende de staatsgevangenen, die het Hof der Pairs te regt staan, zijn gisteren afgelopen, en de procureur-generaal heeft zijnen eisch, ten aanzien der op te leggen straf, gedaand. opzigt van zes beklagden heeft hij van de beschuldiging afgezien; voor 52 overige beklagden (van Lyon) heeft hij gevraagd de toepassing straffen, bij art. 59, 60, 87, 88, 89, 91 van het strafwetboek en art. 177 van den 17 Mei 1819 bepaald, aan de wijsheid van het Hof overlaten om, zulks geraden oordeelende, die straffen te matigen. — Men denkt, dat vonnis van het Hof der Pairs niet vóór den 10 of 12 Augustus zal uitgesproken worden.

De onwillige beklagden, die bij elke zitting op nieuw gesommeerd om voor het hof te verschijnen, hebben tot het laatste toe volgehouden en, toen hun den eisch van den procureur-generaal beteekend was, zich wederstandig als vroeger getoond en meestal ten halve gekleed, somtijt zonder broek en alleen met eene pantalon aan, zich naar de griffie laten slepen. Slechts één hunner, *Revachol* genaamd, ten wiens opzigt de procureur-generaal van de beschuldiging afziet, is van daar goedwillig naar hof gegaan.

Van Marseille wordt, dd. 20 Julij, het volgende gemeld:

Eene merkwaardige, welligt in de jaarboeken der *cholera* eenige gebeurtenis heeft den 16 dezer te Aix in de door het 12de linie-regement bewoonde kas der poort d'*Italie* plaats gegrepen.

Omstreeks te half acht bezochten de kolonel, de luitenant-kolonel en de chirurgijn-majoor van dit regiment deze kas; zij bevonden zich op de gelijkvloers-verdieping, toen men hun kwam aanzeggen, dat een voltigeur, in e kamer der tweede verdieping, door de *cholera* was aangetast. Zij gaan boven en vinden den ongelukkige reeds bewusteloos. Nauwelijks tot zijne kribbe genaderd, worden zij achtervolgens en plotseling aangetast. In minder dan tien minuten waren eenentwintig soldaten aangegrepen geworden, en de gevoelloos op den grond uitgestrekt. Eensklaps verheft zich, te midden van dit jammertoneel, eene stem: »sluit de vensters!» Deze kreet wordt onmiddellijk herhaald door hen, die nog ter been waren gebleven. De vensters die open hadden gestaan, werden gesloten, en de ziekte maakte verder geen slagtoffers meer.

De gezegde 21 soldaten zijn naar het hospitaal vervoerd; 9 zijn er denzelfden dag gestorven en 5 des anderendaags. De luitenant-kolonel, die ziek de kas heeft verlaten, is des anderendaags bezweken. De kolonel en de chirurgijn-majoor zijn ziek, doch op den 29sten wanhoopte men nog niet aan hun behoud.

Er is onmiddellijk bevel gegeven de kas te ontruimen. De troepen hebben zich gehaast die order te volvoeren, ofschoon sedert den 16den geen der soldaten op nieuw is aangetast geworden.

Deze gebeurtenis, over welke een omstandig rapport zal worden uitgebragt, verdient de oplettendheid der natuur- en geneeskundigen tot zich te trekken.

In het *Journal de Paris* leest men:

Don Carlos was den 21sten te Estella; hij heeft *Iturbe* tot het opperbevelhebberschap in Navarra benoemd, in vervanging van *Eraso*, die wegens zwakke gezondheid bedankt heeft.

Den 20sten is *Cordova* van Pampeluna met het legerkorps op Puenta-la-Reyna uitgetrokken.

De generaal *Sagastibela* heeft het kommando over het *Nordeste* overgenomen. Zulk meldt het *Mémorial Bordelais*, als eene stellige daadzaak, op hetzelfde oogenblik, dat men te Madrid, wel is waar als een enkel gerucht, verhaalde, dat hij het kommando op zich genomen had.

Van Bayonne wordt, dd. 21 Julij, het volgende geschreven:

Het gevecht van den 16 Julij is de gewichtigste gebeurtenis, die sedert den aanvang van den burgeroorlog in het noorden van Spanje heeft plaats gegrepen. Het is de eerstemaal, dat derwijze aanzienlijk talrijke strijdkrachten elkander ontmoet hebben, niet om, zoo als voorheen, na eenige ligte schermutselingen, zich van elkander te verwijderen, noch ook om zich achter verschansingen in veiligheid te stellen, maar om eindelijk eens in het open veld eenen slag te leveren, welke de Carlisten niet langer konden ontwijken, en door middel van welken de Koninginne-troepen brandden van begeerte, om hunnen tanenden krijgsvorraad te bevestigen.

De breedvoerige rapporten over dit gevecht, aan den generaal *Hariso* toegezonden, en vervat in partikuliere brieven, bevestigen hetgene wij gemeld hebben wegens het beleg-opbreken van voor Puenta-la-Reyna, den 16den. Don Carlos en de behendige krijgsvloed van *Cordova*, die den vijand beletten te bereiken, hem gedurende den dag van den 15den belet heeft te stellen te verlaten, en den volgenden dag hem heeft gedwongen tot een kampstrijd, in welken al het voordeel aan de zijde der Christinos is verbleven, en over welken wij de volgende bijzonderheden gaan vermelden:

De generaal *Moreno*, van het Carlistische leger, had de troepen in slagorde geschaard, en de uit te voeren bewegingen voorgeschreven. Zijne eerste zorg bestond in den persoon van Don Carlos buiten het vuur te houden; eene natuurlijke beschikking, doch die den legitimisten van Bayonne niet belet heeft dien koninklijken moed te roemen, die aan de spits des legers het voorbeeld geeft. *Moreno* gaf aan zijne uit 4 eskadrons bestaande ruitery bevel, om recht en links tegen de vleugels van *Christina's* leger uit te vallen, op hetzelfde oogenblik, waarin vier bataljons van Guipuzcoa, aan het hoofd der Carlistische infanterie, in gesloten kolommen tegen het centrum van de troepen der Koninginne zonden oprukken. De kolonel *Eyavaler* werd met het kommando over de eskadrons belast. Aanvankelijk scheen zijn aanval te zullen gelukken; de Carlistische infanterie, aangevuurd door den snellen marsch der ruitery, trok zijns met verhaasting vooruit, en scheen de Koninginne-troepen in eene hagcheiljke stelling te brengen. Maar eene door *Cordova* bevolen beweging, met bliksem snelheid uitgevoerd, veranderde alles.

Op *Cordova's* kommando-woord brak de generaal *Lopez* met zijne ruitery stormende op de gelederen der Carlisten in, en sneed de vier vooruit gerukte bataljons af; een der bataljons, samengesteld uit Christino-krijgsgevangenen en deserteurs, legde de wapens neder; de overigen werden spoedig aangevallen, gevangen genomen of gedood. De kolonel *Eyavaler*, zich niet sterk genoeg achtende, om met *Lopez* den worstelstrijd te bestaan, trok op Manero terug. Deze vlugt der Carlistische ruiters stelde den generaal *Lopez* in staat, om eenen aanval tegen de Carlisten-artillerie te besturen, die tegen de kerk van Mendigoria geleund stond; ten gevolge dezer beweging en der annadering van de infanterie der Koninginne, braken tien tegen Mendigoria aanleunende Carlistische bataljons hunne rijen, en van dit oogenblik af was het gevecht ter gunste der nationale zaak beslist.

Meer of min heeft eene krijgslust tot de overwinning der Koninginne-troepen bijgedragen; op het oogenblik, waarin de Carlisten de rivier overstaken, verschenen twee Christino-kompagnien, die hen te willen overloopen, waardoor zij tot hant werden aangetrokken. Die kompagnien verborgen achter zich eene sterke troepenafdeeling, die, zich op de Carlisten werpende, veel manschap van hant doodde. De wanordelijke vlugt, onder dezen Carlistischen troep ontstaan, plantte zich verder onder het leger voort, en trof gelukkig samen met den door *Lopez* bewerkten aanval op Mendigoria.

Te vijf uren des avonds waren de Carlisten in vollen aftogt. *Lopez* en *Garcia* vervolgden hen, en rigteden in hunne gelederen een vreeselijk bloedbad aan. *Cordova* rukte met het gros van zijn legerkorps Mendigoria binnen. De ruitery was gelast, de vervolging niet te verre voort te zetten, hetwelk, uit hoofde van het terrein, gevaarlijk zoude zijn geweest. *Cordova*, in dit gevecht zoo uitstekende, oordeelde zelf zich door geen nutteloozen marsch te moeten beenden, bij welken zijne troepen door den vijand hadden kunnen vermoeid worden, zonder hem te dwingen het gevecht voort te zetten.

Des avonds van den 16den telde men te Mendigoria veertienduizend soldaten.

der Koningin. Een gedeelte dezer troepen begaf zich weldra naar Puente-la-Reyna en Albanos, om de gekwetsten, zoowel hunne eigene als die der Carlisten, derwaarts te vervoeren. Het getal dezer laatste bedroeg 1200, onder welke vele hoofdofficieren.

Ten gevolge dezer verstrooide vlugt, heeft Don Carlos met het regiment ginder zich op Arbeiza terug getrokken; het overige zijner armee heeft zich de 18den in den jammerlijksten toestand weder met hem vereenigd. Deze troepen hebben een gedeelte hunner gekwetsten, onder anderen *Sagastibeltza* en *Villareal*, twee hunner voornaamste opperhoofden, met zich willen nemen; doch hen onder bewaking van een bataljon van Alava onder weg moeten laten.

De Carlistische krijgsgevangenen zijn naar Pampeluna opgebracht, alwaar den 19den een gedeelte van het leger der Koningin is binnen getrokken. De blijdschap heerschte in die stad; de bewoners, nog kort geleden in verlaten toestand, onzeker wegens hun toekomstig lot, deden op het zien dezer krijgsgevangenen en op de tijding der overwinning hunne geestdrift uitblinken, en wilden in den avond van den 19den de gebeurtenis door eene algemeene verlichting viëren.

Men verzekert op eene stellige wijze, dat den 17den *Eraso*, op bevel van Don Carlos, den kavalierie kolonel *Eyagalar* heeft doen fusilleren. Hij werd beschuldigd van afval, en zelfs van den generaal en chef heimelijk te hebben verraden; maar het is stellig zeker, dat de juiste beschikkingen van *Cordoba* alleen de gelukkige uitkomst van het gevecht hebben bewerkt. Indien Don Carlos al zijne officieren, die niet wel slagen, fusilleren wil, zal hij er weldra niet eenen meer overhebben.

De troepen der Koningin zullen waarschijnlijk eene expeditie naar de vallei van Burunda ondernemen. Een broeder van den kolonel *Gaston de Reyna*, geëscort door 2 bataljons van Navarre en gevolgd door de junta, die den 17den naar Burunda heeft begeven, heeft naar de Burunda een goed gedeelte der Carlistische artillerie gedreven, waarvan het dienstig zal zijn meester te maken.

Zie hier in twee woorden den staat der zaken: De Carlisten hebben eene gewichtige neerlaag geleden: vele hunner opperhoofden zijn gekwetst; een dezer is door hen zelven gefusilleerd; het eerste groote treffen in open veld heeft, in stede van een overwinning te zijn, hun leger gedomoraliseerd.

BRUSSEL.

De heer de Kuyf, gewezen directeur van politie te Brussel, en naderhand naar Holland uitgeweken, bevindt zich thans weder te Brussel. Men heeft hem eergisteren en 11. Donderdag bij de harddraverijen opgemerkt.

De *Courrier Belge* berigt het volgende:

Het gisteren door ons medegedeelde berigt heeft vele ongeloovigen gevonden. Niettemin vernemen wij, zoodat het niet meer te betwijfelen is, dat aan de gouverneurs der provinciën bevel is gezonden, om alle Fransche uitgewekenen in bescherming te nemen en te Ostende in te schepen.

De *Eclaircisseur de Namur* maakt den staatkundige vlugtelingen van St. Pelagie bekend, dat zij zich aan het bureau, waar dat blad uitgegeven wordt, kunnen voorgeven en dat men hun daar personen zal aanwijzen, die hen gastvrij zullen opnemen en bij welke hun eene veilige en zekere schuilplaats open staat.

Voor de regbank te Hasselt wordt thans een zonderling misdrijf behandeld. Weinige dagen geleden drongen, gedurende een hevig onweder, tien manspersonen te Vechmael in een schapenstal en begonnen met sikkels de schape de koppen af te hakken. Het had weinig verschuld, of ook het hoofd van den herder, die onder de schape lag, ware mede afgeslagen. Op zijn geschreeuw maakten zich de booswichten uit de voeten, nadat zij zes schape de koppen hadden afgehakt.

Van den 23sten. Men verzekert, dat de voorwaarden der aanlegging van eenen lijnen spoorweg tusschen Parijs en Brussel vastgesteld zijn. De kosten der onderneming zijn op honderd millioenen francs bepaald. Men tracht thans de autorisatie der beide Regeringen te bekomen. Ook, zegt men, dat binnen acht of tien dagen die voorwaarden openlijk bekend zullen worden gemaakt.

Een der uit St. Pelagie ontsnapte Aprilbeschuldigten, *Napoleon Lehen*, is nu wel te Bergen in Heugouwen aangekomen. Hij verhaalt, dat nabij de kerk der domanen eene ronde van douaniers op hem geschoten heeft, doch zonder hem te raken.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE den 26 Juli.

Gisteren avond werd de eerste voorstelling van m.w. *Dorus-Gras*, eerste tangeres aan de groote opera te Parijs, in den Franschen schouwburg, vereerd met de Hooge tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, HH. KK. HH. den Prins en de Prinsessen van Oranien, N. M. den Koning van Württemberg en Hoogzusterzuster van Pruisen. De rol van *Isabelle* in *Don Robert le Diable* werd door m.w. *Dorus-Gras* met talen en talenten waarmaken haar de onophoudelijke toejuichingen van het publiek waardig.

Tegenwoordig bevindt zich in deze stad de graaf de *Béthune*, uit Brussel, die, wegens de voorgevallene staatkundige omstandigheden in dat land, en ten gevolge der plunderingen, waaraan zijn hotel aldaar is blootgesteld geweest, zich verpligt heeft gevonden België te verlaten.

Het aanhoudend schoone en warme weder heeft in de afgelopen week het getal der badbezoekers nogmaals aanmerkelijk doen vermeerderen, waardoor er den 26sten dagen geweest zijn van over de 160 genomene baden, en de toeloop van bezoekers en vreemdelingen, welke de tafel hebben bezocht of des namiddags op het terras zich zijn komen verlustigen, kan gezegd worden nimmer tairlijker te zijn geweest; terwijl onder de vermaken, welke de directie getracht heeft te zijn, bij de hadinrichting in te voeren, zich voor de heeren gunstig onderscheidt, het met de buks schieten naar de schijf, hetwelk een gezelschap, bestaande uit de heeren, tusschen de duinen op eenigen afstand van het badhuis, omhoog opgeroepen loods, op bepaalde tijden uitoefent, en waaraan mede eenige personen van den hoogsten rang, gedurende den tijd van hun verblijf in de stad of aan de baden, deel genomen hebben.

Van den 23sten. Bij Zijner Majesteits besluit van den 19 Juli 1835, no. 111, zijn tot procureurs benoemd, bij de regbank van eersten aanleg te Groningen: mr. *Louis Boltzenius Lehen*; bij die te Winschoten: mr. *Henrik Herman Modderman*.

Gisteren, in den laten avond, is er bewesten Scheveningen een ongeluk gebeurd met een Franschman, die op de gevaarlijke plaats, voor het Vuurtoren, zijnde gaan zwemmen, door de golven is medegealept en wiens lijk nog vermist wordt.

Is te bejammeren, dat juist het min gevaarlijke, om op ons schoon en afnemend strand in zee te gaan, de menschen te stoutmoediger of liever maakt, om den stroom of den golfslag te tarten.

De nieuwe les, welke alle badbezoekers, door dezen, niet tot hun getal bereikende vreemdeling, in zijnen dood gekregen hebben, hoopt men, dathen, te ver wagen, omzigtiger zal maken, ten einde nimmer, dan ter plaatse en onder het toezigt of gebide van bekwaame zwimmers, in zee te gaan.

(Partik. corresp.) Gisteren morgen is de secretaris-generaal van het ministerie van financiën, de heer *Osswaarde*, bij Z. M. ten gehoor ontvangen. Gisteren avond heeft zich de heer *Beudt*, referendaris, voor de afdeling der directe belastingen, bij het departement van financiën, wederom naar Amsterdam begeven, ten einde er, naar men verneemt, op nieuw conferentiën te houden met den hoofd-inspecteur der directe belastingen, aldaar, den heer *Reijnders*. Tegen aanstaanden Zaterdag, wordt de heer *Beudt* alhier terug verwacht.

Men verzekert, dat sommige der heeren ontvangers der directe belastingen, die aan hen gedane uitnoodiging, tot het inzenden van eene opgave der naamlijst der belastingaardigen in het personeel, en dat wel wegens de voor den 1 Mei verschuldene dienstjaren, aan het Hooge Bewind verzocht hebben, tot het inzenden eener zoodanige opgave een uitstel van twee maanden te mogen erlangen.

ROTTERDAM den 27 Juli.

De schip *Catharina*, gebouwd voor rekening van de heeren *A. van der Meer* en *Zonen*, op de werf *Rotterdamse Welvaart*, door den scheepsmaker *B. de Hoog*, groot 350 tonnen, is Donderdag geregeld van stapel geloopt. Het zal gevoerd worden door kapitein *F. Stummeyer*, en in weinige dagen het vertrek naar Batavia gereed zijn.

Gisteren morgen is alhier, alwaar hij, naar welke uit Engeland terug gekeerd, eene hevige ziekte werd aangevat, overleden de hooggeleerde heer *E. Reusens*, hoogleraar in de Archeologie aan de hogeschool te Rotterdam. Hij had slechts den ouderdom van 47 jaren bereikt.

ARNHEM den 27 Juli.

Gisteren te 5 uren ontdekten de eigenaars en bewoners van het logement *Herberg*, aan den Utrechtseken straat, bij den Oorsprong van de Rijn, dat achterste gedeelte hunner woning in brand stond. Geene toevallende brandstoffen voorhanden zijnde, en zelfs gebrek aan water habbende, konden de bewoners, die, door vijf en brandheid, het na jaren twee-

gens zoo ver hadden mogen brengen, dat zij hunne niet ingerigte woning van alle bezwaren ontheven zagen, niets anders, dan met spoed omklein gedeelte van hun huistaad aan de snel klimmende woede der vlammen te ontrukken, die binnen weinige oogenblikken het gehele gebouw verdelde, en, na verloop van twee uren, hetzelfde in een pijnhoop deden verkeeren. Gelukkig, dat niemand bij dit treurig voorval het leven heeft verloren, schoon de brand het geval geweest ware met den zoon des huizes, die, na nog zoo veel te reddan als hij konde, zeker zoude zijn omgekomen, indien een vriend hem niet aan het gevaar had ontrukkt.

De vijf heeren en dames, die, noodlottiger wijze, op de bovenkamers gelogeerd waren, reddden nog in tijds hun leven, maar deelden, de ééne minder, de andere meer, en één heer, door het verbranden van een koffer, waarin eene aanzienlijke som gelds aan papier en goud was, het meest in het lot der ongelukkigen. De hooiberg en schuur, op eenen kleinen afstand achter het huis staande, zijn nog behouden gebleven, alsmede de stalling, aan de andere zijde van den weg gelegen, die den ongelukkigen oude lieden met hunne huisgenooten thans ter woning verstrekt. Hoe de brand eigenlijk ontstaan is, weet niemand.

NIJMEGEN den 23 Juli.

Gisteren, even na den middag, ontstond er brand op de Buitensplaats *Wester Meerwijk*, een uur van deze stad, onder de gemeente Groesbeek gelegen, welke zulke spoedige vorderingen maakte, dat, in een oogenblik, het zeer ruime huis en eene groote schuur, aan alle hoeken, in volle vlam stonden, zoodat het, ook door gebrek aan hulp en water, niet mogelijk was, iets anders dan het vee te redden. Het gehele gebouw met alle meubelen en zaken van waarde, onder anderen nog 700 mudden haver, welke juist gisteren, even vóór het ongeluk, verkocht waren, werden alzoo eene prooi der vlammen. De bewoners, de heer *Beth* en zijn gezin, alsmede eene familie, die aldaar gedurende eenige weken logeerde, waren van huis, alleen twee vrouwelijke dienstboden met drie kinderen der laatstgenoemde familie achtergelaten hebbende. De oorzak is volstrekt onbekend, daar men vóór den brand geen vuur hoe genaamd in huis gebruikt had. Het huis en de meubelen zijn voor brandschade gevestigd. Het is opmerkelijk, dat door de zich over eene uitgestrektheid van ruim 2 uren verpreide vonken van het rieten dak en de haver het vuur zich niet aan de omringende korenvelden en de met dennenhout beplante beide heeft medegedeeld, als wanneer de gevolgen onberekenbaar zouden geweest zijn.

GRONINGEN den 30 Juli.

Gisteren zijn alhier, ten overstaan eener commissie uit de heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, in de vergaderzaal der Staten te Groningen, uitgeloot: No. 36 — 39 — 33 — 39 — 60 — 64 — 68 — 73 — 85 — 89 — 99 — 111 — 117 — 128 — 148 — 152 — 159 — 165 — 175 — 176, ieder ad f 1000 — 00, in de negotiatie van f 200,000 — 00, ter bestrijding der buitengewone kosten aan de Zeeuwingen in deze provincie, over de dienst 1828, — zulkende deze twintig uitgelote aandelen te gelijk met de corresponderende premie, in gevolge art. 9 van het plan van voorschrevene negotiatie, gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 17 Augustus 1827, no. 122, op den 1 November aanstaande worden voldaan.

NIJMEGEN den 28 Juli. Gisteren avond werd in den Grooten Kerkraad der Nederlandsche Hervormde gemeente alhier, uit het te voren vermeld driel, ter vervulling van de vacature, ontstaan door het emeritaat van *Dr. Jongenel*, gekozen de wel erwaarde heer *J. E. de Voigt*, predikant te Nederlangbroek.

Mengelwerk.

MOGELIJKE TEGEGTUIJZING.

Over rang- en titelzucht gesproken! Ik borst uit in lagchen, toen ik *Dorpeling* daarover zoo verstandig zag of hoorde redeneren. Nu, ik heb ook nooit tot de voorvechters van onbepaalde *Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap* behoord, zoo min als tot het naderhand opgekomen *St. Simonisme*, hetwelk noch in eigen grond, noch op vreemde bodem wortel heeft willen schieten. O tijden! o zeden! klapt nog de eene eeuw de andere, als een ekster, steeds na. Ik ben het met *Dorpelings* geschrift in den grond wel zoo wat eens; maar dat de post van *Adam*, om nieuwe namen of titels uit te geven, vacant was verklaard geworden, had ik eigenlijk nog niet gehoord. Met het *St. Simonisme* evenwel schijnt zulks niet onmeigenaardig overeen te komen. Intusschen geleef ik toch, dat de van ouds her eenvoudige Nederlander, in het stuk van *tituleren*, wel wat meer van onze voormalige Fransche broeders had mogen overnemen; want zie, het is voor een burgermensch in het schrijven haast niet om te onthouden en uit elkander te houden al die: *Wel Edle Geestengen, Wel Edle Geleerden, Hooggeleerden, Achtbaren, Edle Achtbaren, Eerwachten, ja de Hemel weet, wat niet al!* Gelukkig, dat mij zulke, als *Koepman*, in mijne kraam ook niet zoo veel te pas komt; anders zoude ik er nog wel eene gezette studie van moeten maken. Wanneer en door wie die namen of titels ondertusschen ingesteld en uitgedaald zijn geworden, is mij nergens uit enige oorkonde gebleken. Als constitutionele instelling zoude dezelfde mischien voor wijziging of herziening niet onvatbaar zijn. Dat zij zoo! Maar onderscheid moet er zijn.

Mijn vader heeft mij in mijne jeugd altijd geleerd, om de deugd als den hoogsten en de verdienste als eenen ondergeschikten titel te beschouwen; en, na 's mans dood, blijft ik ook aan dien regel, zoo veel mogelijk, getrouw. Hierin schijn ik dus, ik weet het niet regt; met *Bas Dorpeling*, eenigzins te verschillen. Immers deze meent, dat aan verdienste (lieve hemel! welk eene verdienste dan?) de kroon van onderscheiding onwettig ontrukt, en met eigene handen ter versiering geplaatst wordt; wanneer men eene vrouw *Meerwe*, enz. durft noemen, wier echtgenoot door studie geen graad van *Meester of Doctor* bezit, en gheen burgerlijke of militaire betrekking bekleedt. Ik zoude het hem wel zoo wat gewonen willen geven, wanneer alle die zoogenamde *Meesters of Doctores*, enz. wezenlijk verdienstelijk menschen waren. Doch, wanneer het waar is, wat men mij wel eens verhaald heeft, dat er onder dezen vele stumpers zijn, die, na eenige jaren aan de *Académie* doorgebracht te hebben, zelfs hunne *Dissertatie* niet wel kunnen schrijven, dan gevoel ik mij eestellieker verpligt, met *Bas Dorpeling* van gevoelen te verschillen; en hem op mijne beurt te vragen, of denzulk den kroon van verdienste ook gewettig ontrukt wordt, wanneer een eenvoudig mensch over zulk een *Meester- of Docterschap* en daaruit voortvloeiend *Meerweschap* eens medelijdend de schouders ophaalt? Dan, sedert mijne moeder, zaliger, mij getygd heeft, dat ik gemakkelijker mevrouw, dan iets anders konde seggen, en dat het *Bas* was iemand te hoog, dan te laag te titulieren, heb ik mij, wat mij betreft, ook heel gemakkelijk daartoe kunnen schikken; want ik denk, ik word er niet minder en denzulk worden er niet meer om. Evenwel blijf ik in den grond bij mijn plemaal ingeprent gevoelen, dat men meer achtung kan hebben, zelfs voor den eenvoudigsten lapdman met gezond menschenverstand, dan voor eenen gepromoveerden *Meester of Doctor*, wanneer het hem daaraan mangelt; en ook meer eerbied voor een eenvoudige vrouw, die hare waarde alleen ontleent aan haar natuurlijke betrekkingen, al heeft de *Fortuin* haar ook niet met eenen gepromoveerden Echtgenoot gefavoreerd, dan voor zulk eene, die al haar glorie alleen steekt in den titel van haren man, al ware zij dan ook van *Dame de la Halle* tot *Verstin gepromoveerd*. Wie houdt ook niet meer van *STANDWAARDIG*, dan van *zich Verdienst*. — Om kort te gaan, ik had, anders wel het voornemen gehad, met der tijd mijne laatste levensdagen in het stille genot van het landleven door te brengen; maar, daar de eenvoudigheid en echtheid van leven dan ook reeds van daar geweken schijnen, zal ik maar stilzitten blijven, want ik ben, wel wetende wat ik heb, maar niet wat ik weeten zal krijgen.

STEDILING.

Onder het opschrift: *trapwijze uitroeping der dieren*, treft men in een Noord-Amerikaansch tijdschrift het volgende aan:

»Dese opmerkenwaardige daadzaak, waarvan de geologie de hoofdaanleiding doet kennen, openbaart zich thans, ten gevolge van de medewerking der menschen, sterker, dan te eenigen tijd sedert de schepping van onze planeet. Alle dieren, wier huid den mensch kan dienen, worden steeds met rusteloos drift vervolgd. Terstond na de ontdekking van Zuid-Georgia door kapitein *Cook*, ten jare 1771, begon men van uit Amerika zeehonden naar China te zenden, alwaar zij tot zeer hoogen prijs werden gekocht. Niet minder dan 1,200,000 vellen werden van daar sinds dat tijdstip uitgevoerd en gendeigant evenveel van het eiland *Desolation*. Het getal zeehonden, die in de jaren 1827 en 1828 op de Zuid-Schetlandsche eilanden werden geslagt, bedraagt 329,000. Het aantal van dieren is op genoemde eilanden tegenwoordig ganscheelst uitgeput. Met zekerheid kan men voorspellen, dat ook de pelshandel geheel zal ophouden. Onze in de aardrijkskunde gemaakte vorderingen leeren ons echter, dat er nog andere landen zijn te ontdekken. In Noord-Amerika overtuigt het getal vellen der soorten sigbaar af, ten gevolge van het onophoudelijk jagt maken op dezelfde en het vellen der boschschenden, waar zij hun verblijf houden. Even als de oorspronkelijke bewoners des lands, worden zij door de uitbreiding der beschaafde beschaving langzamerhand geheel vernietigd.»

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOUTSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie)